

Q.P. Code :23110

[Time: 2:30 Hours]

[Marks:75]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

प्र. १ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा:-

१५

- अ) आर्थिक विकास संकल्पना स्पष्ट करून, आर्थिक वृद्धी आणि आर्थिक विकास यामधील फरक विशद करा.
ब) विविध सहस्नकीय विकास ध्येये स्पष्ट करा.
क) मानवी विकास निर्देशांकाचा अर्थ लिहून त्याचे घटक स्पष्ट करा.

प्र. २ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा:-

१५

- अ) रोस्टोच्या वृद्धी अवस्थांवर चर्चा करा.
ब) लेविस यांचे अमर्यादित श्रम पुरवठ्याचे प्रतिमान स्पष्ट करा.
क) शूपीटर यांचा आर्थिक विकासाचा दृष्टिकोन विशद करा.

प्र ३ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा:-

१५

- अ) आर्थिक विकासात पर्यावरणाची भूमिका स्पष्ट करा.
ब) ग्रामीण पत बाजाराच्या महत्वांच्या वैशिष्ट्यांवर प्रकाश टाका.
क) आर्थिक विकासात पायाभूत संरचनेचे महत्व काय ?

प्र ४ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा:-

१५

- अ) दारिद्र्य निर्मुलनाचे विविध उपाय कोणते ?
ब) उत्पन्न विषमतेचे मापक म्हणून लॉरेन्झ वक्र आणि गिनी सहगुणक स्पष्ट करा.
क) विषमतेच्या आर्थिक विकासावरील परिणामांची चर्चा करा.

Q.P. Code :23110

प्र. ५ शोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही तीन)

- अ) शाश्वत विकास
- ब) हॅरोडचे आर्थिक वृद्धी प्रतिमान
- क)सोलो वृद्धी प्रतिमान
- ड) ग्रामीण- शहरी विभाजन
- इ)कुझनेटचा उलटा 'यु' सिद्धान्त.

*****